

Plecând de la izvoarele documentare ale creștinismului daco-roman, de la textele patristice, de la textele teologilor daco-romani și de la cercetările unor teologi moderni am conturat ceea ce putem numi o „dogmatică” străromână, aprofundând și exprimând, în perspectivă dogmatică, elementele defnitorii ale Tradiției apostolice, experiate și mărturisite în teritoriile daco-romane prin botezul și regula credinței, martirii-regula credinței-martyria, Biserică-dogmă-viață creștină cu accentul pe conținutul dogmatic al inscripțiilor. Teologia străromână participă efectiv, prin episcopii, teologii și monahii sciți, la formarea Tradiției patristice. Și din aceste considerente, am căutat să conturăm elementele defnitorii ale unei „dogmatici” străromâne, ilustrată în operele unor teologi sciți, veritabili Părinți ai Bisericii universale din primele secole creștine. În sprijinul acestor afirmații am evidențiat contribuțiile episcopilor, teologilor și monahilor sciți la formularea și proclamarea dogmelor în Sinoadele Ecumenice, la aprofundările dogmatice în contextul ereziilor și la dezvoltarea Tradiției patristice prin scrieri și traduceri.

Starting from the documentary sources of Daco-Roman Christianity, from patristic texts, from the writings of Daco-Roman theologians, and from the research of modern theologians, we have outlined what may be termed an early “Daco-Roman dogmatics,” deepening and expressing, from a dogmatic perspective, the defining elements of the Apostolic Tradition as experienced and confessed in the Daco-Roman territories through Baptism and the rule of faith, martyrdom — rule of faith — martyrdom, and the organic unity of Church — dogma — Christian life, with particular emphasis on the dogmatic content of inscriptions. Early Daco-Roman theology effectively participated, through its bishops, theologians, and Scythian monks, in the formation of the patristic Tradition. For these reasons, we have sought to delineate the defining elements of an early “Daco-Roman dogmatics,” illustrated in the works of certain Scythian theologians — authentic Fathers of the universal Church in the first Christian centuries. In support of these claims, we have highlighted the contributions of Scythian bishops, theologians, and monks to the formulation and proclamation of dogmas within the Ecumenical Councils, to dogmatic clarifications in the context of heresies, and to the development of the patristic Tradition through theological writings and translations.

CRISTINEL IOJA

ISBN 978-630-364-012-9

O istorie a dogmaticii în teologia română. Tradiția dogmatică în Teologia străromână și medievală românească, vol.I

Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Arad, 2025, nr. pag. 503